

Korkeimmalle hallinto-oikeudelle

ASIA: Valitus Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätöksestä 2.2.2012 Dnro 136/4/2011.

VALITTAJA:

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa ry.
Helsinki
Yhdistys

Asiamies ja prosessiosoite:

OTK Aki Arkiomaa c/o Birdlife Suomi ry
Annankatu 29 A
00100 Helsinki
GSM 040-547 6175

sähköposti: aki.arkioma@suomiforum.com

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTO:

Päätös on annettu tiedoksi saantitodistuksella 17.2.2012. liite 24, tiedoksiantokirjekuori.

SUULLINEN KÄSITTELY:

Valittaja vaatii, että asiassa järjestetään suullinen käsittely todistajien kuulemista varten. Allin esiintymisestä on esitetty ristiriitaista tietoa. Valittajan mukaan alli esiintyy lupa-alueella syksyllä, mikä on muu tyydyttävä ratkaisu kevätmetsästykselle. Viranomaisen on vedonnut RKTL:n selvitykseen ”Kevätmetsästettävien merilintujen esiintyminen ja runsaus Suomen eteläisillä ja lounaisilla saaristoalueilla syksyllä 2000” (Tiainen ym 2001) ja allin syysaikainen esiintyminen on perusteltu vedoten siihen. Em. julkaisussa ei ole riittävästi selvitetty kuljettuja reittejä ja millä perusteella reitit on valittu. Selvitys on tehty ajallisesti liian lyhyenä aikana, eikä sen perusteella voida tehdä johtopäätöksiä allin yleisestä esiintymisestä lupa-alueella.

VAATIMUKSET:

Valittaja vaatii, että Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätös 2.2.2012 Dnro 136/4/2011 kumotaan ja Suomen riistakeskus Uusimaan päätös 28.4.2011 Nr. 2011/00141 kumotaan.

PERUSTELUT:

Valituksenalainen lupa on kumottava, koska riistakeskus on myöntänyt lainvastaisesti poikkeusluvan metsästää kevätmuuttoaikana lajia, joka esiintyy alueella myös syysmetsästysaikaan ja jonka suojelutilanne on epäsuotuisa.

Koska kevätmetsästykselle on olemassa muut tyydyttävä ratkaisu, on lupa

lainvastainen. Allikanta on puolittunut vuosikymmen aikana ja sen poikastuotto on romahtanut. Allin suojelutilanne on epäsuotuisa, mikä niinkään estää poikkeusluvan myöntämisen.

Lupa rikkoo metsästyslakia ja sen nojalla annettuja säädöksiä ja lintudirektiivin 8 artiklaa, eikä kyseisessä tapauksessa ole mahdollista käyttää lintudirektiivin 9 artiklaa poikkeuksen perusteena. Valittaja on metsästyslaissa mainittu alueellinen yhteisö, jonka tarkoituksena on luonnonsuojelun edistäminen.

Täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta

Aluksi valittaja haluaa valituslautakunnan kiinnittävän huomion siihen, että riistakeskuksen päätös on määrätty täytäntöön pantavaksi muutoksenhausta huolimatta perustelematta asiaa lainkaan.

Kevätmetsästys ei ole luonteeltaan ennalta arvaamaton ja sellainen, että siihen liittyvä lupa pitäisi panna täytäntöön siten, ettei luvasta valittavalla ole reaalista mahdollista valittaa luvasta ennen sen voimaan tuloa.

Viitaten hallintolainkäyttölain 31 §:ään ja ennakkopäätökseen KHO:2007:74 lupapäätös voitiin aiemminkin määrätä lainvoimaa vailla täytäntöön pantavaksi. Riistahallintolain säätämällä asia on nyt selkeämmin ilmaistu, mutta aikaisempaa oikeustilaa lainmuutos ei ole asiallisesti muuttanut.

Riistahallintolain 31 §:n mukaan yksittäistä lupaa koskeva Suomen riistakeskuksen päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. Hallituksen esityksessä riistahallintolaiksi ei ole erityisiä tätä kohtaa koskevia perusteluja. Mainittu riistalain kohta ei tarkoita sitä, että viranomaisella olisi kategorisesti peruste määrätä jokainen päätös välittömästi täytäntöön pantavaksi, vaan päätöksen välittömän toimeenpanon tarve on erikseen perusteltava. Näin ei jutussa ole toimittu.

Päätöksen täytäntöönpano riippuu asian luonteesta. Asia, joka luonteensa vuoksi ei voi odottaa valitusten ratkaisua, on voitava määrätä välittömästi täytäntöön pantavaksi. Näin on siis aiemminkin voinut toimia. Näissä tapauksissa valituksen tutkiminen yleensä jää jälkijättöiseksi ja valittajan oikeus saada juttu tehokkaasti tutkittua ennen täytäntöönpanoa väistyy.

Sellaisen asian osalta, joka luonteensa perusteella ei ole kiireellinen, ei ole näin perustetta menetellä. Käsiteltävissä jutuissa on kyse vapaa-ajan metsästyksestä, eikä asiassa on mitään mikä ei olisi ennalta arvattavaa, ei asiassa sen luonteen vuoksi ole kysymys kiireellisestä lupatarpeesta, joka tulisi panna välittömästi täytäntöön. Syy, että poikkeuslupaa haetaan niin myöhäisessä vaiheessa, että haettu lupa-aika uhkaa jäädä lyhyeksi, ei ole laillinen peruste määrätä lupaa välittömästi täytäntöön pantavaksi ja siten ohittaa oikeussääntö ja muut oikeusperiaatteet valitusajasta ja tehokkaasta mahdollisuudesta saada asia tutkittavaksi ennen täytäntöönpanoa.

Viranomaistoimintaa velvoittaa suhteellisuusperiaate. Viranomaisen toiminnan tulee olla aina oikeassa suhteessa asian edellyttämiin vaatimuksiin. Perustuslain 21 §:n mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa. Korkein hallinto-oikeus on päätöksessään 30.3.2007, taltionumero 874 määrännyt (liite 9. ote em päätöksestä), että pääsääntöisesti lupaa ei saa panna täytäntöön ennen valitusajan umpeutumista. Oikeussääntö on edelleen relevantti.

Kategorinen määräys välittömästi täytäntöönpanosta ilman asiallista perustetta siihen rikkoo oikeussääntöä tehokkaasta mahdollisuudesta valittaa ennen päätöksen täytäntöönpanoa, se rikkoo suhteellisuusperiaatetta ja peruslaissa suojattuja oikeuksia.

Valituksenalaisessa päätöksessä valituslautakunta on päättänyt, että oikeusturvan ja

toimivan oikeussuojajärjestelmän kannalta on tärkeää, että poikkeuslupahakemuksia ja – päätöksiä koskevat asiat käsitellään niin ajoissa, että rauhoituksesta poikkeaminen ei ole mahdollista ennen kuin valitusaika päättyy. Valittaja pitää päätöstä tältä osin oikeana. Riistakeskus on lausutusta huolimatta ratkaisukäytännössään jättänyt tältä osin noudattamatta päätöksen määräykset ja se on tehnyt useita ratkaisuja vastaavanlaisissa olosuhteissa mm. rauhoittamattomien lintujen poikkeuslupa-asioissa niin, että päätös on tullut voimaan ennen valitusajan umpeutumista.

Riistakeskus on perustellut valittajalle käytäntöään sillä, että lainsäädännössä ei ole hakuajoja ko. poikkeusluville ja näin ollen asiakkaalla on lähtökohtaisena oletuksena, että hän voi hakea milloin tahansa ja myös saada luvan nopeasti tarpeeseensa.

Käytännössä monet hakijat eivät ole hakeneet lupia niin aikaisin, että valituslautakunnan linjauksen mukaisesti valitusaika ehtisi kulua loppuun ennen kuin tarve poikkeusluvan käytölle alkaa. Tämä on johtanut tarpeeseen harkita tapauskohtaisesti onko tilanne sellainen, että päätös on laitettava täytäntöön vaikka valitusaika ei ole ehtinyt kulua loppuun. Riistakeskuksella näyttäisi olevan neljä erilaista käytäntöä poikkeuslupien voimaan saattamisen osalta:

1) Vuoden 2011 tapa, jossa luvat on laitettu voimaan muutoksenhausta huolimatta riistahallintolain 31§:n 2 momentin perusteella perustelematta välittömän täytäntöönpanon tarvetta sen kummemmin.

2) Lupa-aikaa ei ole rajattu alkamaan myöhemmin ja se on perusteltu sillä, ettei vahinkoja, joiden vuoksi lupa on myönnetty voida riittävästi ehkäistä, mikäli täytäntöönpanossa joudutaan odottamaan.

3) Lupa-aika on rajattu alkamaan myöhemmin Maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan päätösten perusteella.

4) Lupa-aikaa on rajattu alkamaan myöhemmin hakijoiden tasapuolisen kohtelun perusteella.

Valittaja ei ymmärrä riistakeskuksen toimintatapoja, koska valittajan mielestä valituslautakunnan määräys on selkeä. Valittaja ymmärtää määräyksen niin, että jos luvan tarve on ennalta arvattava, niin luvat on haettava niin ajoissa, että luvat tulee voimaan vasta valitusajan umpeuduttua. Riistakeskuksen kertomilla hakuaika-asioilla yms. ei ole merkitystä tässä asiassa.

Valittaja pyytää, että oikeus täsmentäisi perusteluja siten, että molemmat osapuolet mahdollisuuksien mukaan ymmärtäisi annetut määräykset yhdenmukaisesti.

Eurooppa-oikeus, EU-oikeuslähteet, EU-tuomioistuimen oikeuskäytäntö

Valituslautakunta on eräässä toisessa allin kevätmetsästystä koskevassa päätöksessä soveltanut valittajan mukaan liian keskeisesti alla mainittua komission ohjekirjaa. Valituksenalaisessa päätöksessä valituslautakunta ei ole lainkaan soveltanut ao. ohjekirjaa, mitä voidaan pitää puutteena.

Eurooppa-oikeus voimaan saatetaan pääosin harmonisoimalla normit erikseen kansalliseen lainsäädäntöön, mikä johtuu oikeusjärjestyksemme dualistisesta luonteesta. Kevätmetsästysasiassa voidaan todeta, että kansalliset lakimme täyttävät tältä osin direktiivien vaatimukset.

Primaarina oikeuslähteenä EU:ssa ovat perustamissopimukset, sekundaarina EU:n toimielinten säätämä sitova normisto, asetukset, direktiivit ja päätökset. EU-tuomioistuin ei ole ennakkopäätöstuomioistuin ja tuomioistuimen päätöksellä on vain ohjeellinen ennakkopäätösarvo. Päätökset eivät lähtökohtaisesti suoraan sido kansallisia tuomioistuimia, ennakkoratkaisuja lukuunottamatta.

Eurooppa-oikeuden etusija periaatteen mukaan Suomen tuomareiden ja virkamiesten on

sovellettava ensisijaisesti yhteisön oikeussääntöjä jos oikeussääntö on ristiriidassa kansallisen säädöksen kanssa. Tulkintavaikutuksen takia kansallisen tuomioistuimen on pyrittävä yksittäistapauksessa tulkitsemaan kansallista normia niin, ettei ristiriitaa yhteisöoikeuden kanssa synny.

Pehmeiden oikeuslähteiden ryhmään kuuluvat mm. suosituksot ja suuntaviivat. Näiden sitovuutta ja vaikutusta arvioiden tapauskohtaisesti.

Komissio on antanut mm. ohjekirjan nimeltä Luonnonvaraisten lintujen suojelusta annetun neuvoston direktiivin 79/409/ETY (”lintudirektiivin”) mukaisesti harjoitettavaa metsästystä koskeva ohjeasiakirja, http://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/wildbirds/hunting/docs/hunting_guide_fi.pdf. **Jäljempänä ohjekirja.** Ohjekirja sivulla 5 todetaan ohjekirjan rajoituksia mm.:

Ohjeasiakirjan rajoitukset

Ohjeasiakirjassa on tarkoitus noudattaa tarkoin direktiivin tekstiä ja yhteisön ympäristölainsäädännön perustana olevia laajoja periaatteita. Se ei ole luonteeltaan lainsäädännöllinen (siinä ei luoda uusia sääntöjä, vaan annetaan olemassa olevien sääntöjen soveltamista koskevia ohjeita). Näin ollen asiakirja edustaa ainoastaan komission yksiköiden näkemyksiä eikä ole luonteeltaan sitova.

Koska ohjekirja on luonteeltaan sitomaton, sen arvo oikeuslähteenä on rajoitettu ja sitä tulee soveltaa varovasti. Ohjekirjassa, joka on vuodelta 2008 ja siten n. 4 vuotta vanha, todetaan kaaviossa 10, minkä lajien suojelun tila katsotaan olevan epäsuotuisa. Tästä ei voida päätellä analogisesti, että muiden lintulajien suojelun tila on siinä tapauksessa suotuisa. Muiden lintujen kantojen suojelun tilaa ei välttämättä tiedetä, sen vuoksi ne eivät esiinny kaaviossa ja ajankulumisen vuoksi tilanne on voinut muuttua. Komission ohjekirja ei ole itsenäinen lähdeaineisto, joka osoittaa jonkin lajin kannan tieteellisen tilan yms. Jos halutaan käyttää ohjeen tietoja, tulee viitata alkuperäiseen lähteeseen.

Ohjekirjassa esitettyä ei tule käyttää liian keskeisessä asemassa päätöspäätöselusteluja. Sillä voi olla normien tulkintavaikutus tilanteessa, jossa keskeinen päätöselustelu saa tukea ohjeesta. Valittajan mukaan ohjekirjalla ei voida suoraan perustella sitä, että käsiteltävässä jutussa on lailliset perusteet myöntää poikkeuslupa. Ohjekirjassa voidaan tuoda esiin yleisiä periaatteita, miten direktiivejä tulee lupaharkinnassa komission mukaan soveltaa. Ohjekirjassa todetaan mm seuraavaa:

sivu 24

2.4.25 Kysymys siitä, voidaanko sellaisen lajin metsästyksen jatkaminen sallia, jonka suojelun tila on epäsuotuisa, otettiin esille keskusteltaessa viimeksi ehdotetusta direktiivin liitettä II koskevasta muutoksesta. Lintudirektiivin muuttamisesta vuonna 1991 tehdystä komission ehdotuksestalaaditun Euroopan parlamentin ympäristöasioiden, kansanterveyden ja kuluttajapolitiikan valiokunnan mietinnön 2.7 kohdassa todettiin seuraavaa: ”Jos lajin kanta pienenee, on itsestään selvää, ettei metsästyks voi olla kestävä, ellei se ole osa asianmukaisesti toimivaa hallintasuunnitelmaa, johon sisältyy myös elinympäristön suojelu ja muita toimia, joilla hidastetaan kannan pienenemistä ja lopulta käännetään kehityksen suunnan.”

sivu 43

3.2.7 Kun kansalliset viranomaiset myöntävät poikkeuksia, niillä on myös todistustaakka, ja niiden on perusteltava päätöksensä selkeästi ja riittävällä tavalla. Yhteisöjen tuomioistuimen mukaan ”tällä alalla sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä on mainittava poikkeuskriteerit selvästi ja täsmällisesti ja velvoitettava niiden soveltamisesta vastaavat viranomaiset ottamaan ne huomioon.

sivu 66

3.5.40 Poikkeuksia ei pidä myöntää lajeille, joiden kantojen suojelun tila on epäsuotuisa, joiden kannat ovat laskussa Euroopan unionissa (tai poikkeuksen soveltamista harkitsevassa jäsenvaltiossa), joiden levinneisyysalue (pesimis- tai talvehtimisalue) on supistumassa tai joiden kannan taso on hyvin alhainen, ellei voida hyvin selkeästi osoittaa, että poikkeuksien soveltamisella on hyödyllinen vaikutus kyseisen lajin/kannan suojelun tilaan. Lajia koskevien poikkeuksien soveltamista voidaan harkita ainoastaan sitä koskevan suojelun hallintasuunnitelman puitteissa, jonka tavoitteena on lajin suojelun tason palauttaminen suotuisaksi. Komissio katsoo, että tämä päätelmä on

yhdenmukainen yhteisön tuomioistuimen asiassa C-182/02 antaman tuomion (17 kohdan) kanssa. Kyseisen tuomion 17 kohdassa yhteisöjen tuomioistuin vahvisti, että metsästystä koskeva poikkeus ei ole perusteltu, jos sillä ei taata lajin kannan säilymistä tyydyttävällä tasolla. Tarvetta taata lajin kannan säilyminen tyydyttävällä tasolla ei mainita erikseen 9 artiklassa. Yhteisöjen tuomioistuin näyttää ottaneen huomioon lintudirektiivin 2 artiklassa ja johdanto-osan yhdennessätoista perustelukappaleessa annetut yleiset suuntaviivat. Lisäksi kohta on selvästi yhtenevä direktiivin 92/43/ETY 16 artiklan kanssa, jossa todetaan, ettei poikkeus saa haitata ”kyseisten lajien kantojen suotuisan suojelun tason säilyttämistä niiden luontaisella levinneisyysalueella”. Poikkeusten myöntämisen edellytyksenä on näin ollen tarve taata, että lajin kanta säilyy tyydyttävällä tasolla. On myös huomautettava, että direktiivin 79/409/ETY 9 artiklan 4 kohdassa viitataan myös siihen, ettei poikkeusten soveltaminen saa olla ristiriidassa direktiivin tavoitteiden kanssa.

Liitteessä 10 on edellä mainittu EY-tuomioistuimen tuomio C-182/02. Valittaja toteaa, että lintudirektiivin 9 artiklan poikkeuskäytäntöä voidaan metsästysmielessä soveltaa ainoastaan elinvoimaisiin lintukantoihin. Lisääntymisaikaista metsästystä ei voida soveltaa allin kaltaisiin huomattavasti taantuviin lajeihin, vaikka muut edellytykset poikkeamiselle täytyisivät. Lisäksi valittaja toteaa, että allin metsästäminen edes syksyllä ei ole kannan nykytilanteessa lintudirektiivin 7 artiklan mukaista, koska direktiivin mukaan ”Jäsenvaltioiden on varmistettava, että metsästys, tarvittaessa haukkametsästys mukaan lukien, harjoitettuna voimassa olevien kansallisten toimenpiteiden mukaisesti vastaa kyseisten lintulajien järkevän hyödyntämisen ja ekologisesti tasapainoisen sääntelyn periaatteita ja että tämä käytäntö näiden lajien ja etenkin muuttavien lajien kantojen osalta on sopusoinnussa 2 artiklasta seuraavien toimenpiteiden kanssa.”

EY-tuomioistuin (nyk. EU-tuomioistuin) on antanut kevätmetsästystä koskevan tuomion 15.12.2005, C-344/03. Viitaten aiemmin lausuttuun EU oikeuskäytännöstä oikeuslähteenä, tulee tuomioistuimen perusteluihin suhtautua varoen, eivätkä ne voi olla keskeisessä asemassa yksittäistapausta koskevassa kansallisessa hallintomenettelyssä tai lainkäyttöprosessissa.

Mainittu tuomio koskee kevätmetsästyksen lainsäädäntöä ja yleisiä perusteita sallia tai kieltää kevätmetsästyksen niissä olosuhteissa. Päätös osoittaa, että Suomen lainsäädäntö täyttää kevätmetsästyksen osalta EU lainsäädännön vaatimukset ja että joissain olosuhteissa allin kevätmetsästyksen salliminen voi olla perusteltua. Tuomiossa voi esiintyä oikeusperiaatteita, jotka voidaan ottaa huomioon kansallisessa lupaharkinnassa, sekä puolesta että vastaan. Kyseinen oikeudenkäynti on käyty EU-lainsäädännön näkökulmasta. Kyseinen tuomio perustuu yksittäiseen oikeudenkäyntiin, siitä esitettyyn näyttöön ja sen hetkiseen tilanteeseen.

Tuomiossa todetaan, että:

19. Komissio sen sijaan myöntää, että allia ei ilmeisesti ole kohtuudella mahdollista metsästä syksyllä samoilta seuduilta kuin keväällä.

Komission lausumaksi kirjattu ”**ilmeisesti**” osoittaa, että täyttä varmuutta allin esiintymisestä komissio ei ole saanut. Komissio on allin esiintymisselvityksissä tukeutunut Suomen valtion esittämään selvitykseen. Muu selvitys voi kumota tämän tilan. Valittaja esittää tässä valituksessa näytön allin esiintymisestä läntisellä Suomenlahdella, mikä osoittaa, että mainitulla alueella allia on syksyllä ylivoimaisesti yleisin vesilintu, lajia metsästetään yleisesti syksyllä ja lajia voidaan siellä kohtuudella metsästä.

35. Haahkan osalta on todettava, että Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen toteuttamasta lintutieteellisestä tutkimuksesta (jäljempänä tutkimus), johon asianosaiset viittaavat, ilmenee, että kevätmetsästyksalueilla esiintyy merkittävä määrä tämän lajin yksilöitä syksyn alusta lähtien. Suomen hallituksen väitettä, jonka mukaan kyseisillä alueilla syksyllä esiintyvät tämän lajin yksilöt ovat naaraita tai saman vuoden poikasia, ei ole tuettu todistein,

kuten kyseinen hallitus sitä paitsi myöntää

Tuomion kohdan 35 osalta todetaan, että kevätmetsästysalueet perustuu RKTL:n tutkimuksessa tutkittuihin kevätmetsästysalueisiin. Olennaista on siten tietää mitkä alueet RKTL:n tutkimus kattaa ja minä ajanjaksona tutkimukset on tehty. Mainittu RKTL:n tutkimus on tässä jutussa viitattu selvitys Tiainen ym 2000: Kevätmetsästettävien merilintujen esiintyminen ja runsaus Suomen eteläisillä ja lounaisilla saaristoalueilla syksyllä 2000.

Kyseinen tutkimus ei anna riittävää kuvaa allin esiintymisestä Uudenmaan merialueilla. Kyse oli yksivuotisesta tutkimuksesta, joka toteutettiin sellaisena syksynä, jona allia esiintyi poikkeuksellisen vähän ja allin päämuutto tapahtui poikkeuksellisen myöhään. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen raportissa ” Vesilinnustuksesta Suomen etelä- ja lounaisrannikolla sekä Ahvenanmaalla syksyllä 2000” (Ermala 2001) todetaan allista että ”Sen päämuutto tapahtui vasta marraskuun aikana. Tämä selvitys kuvaakin puutteellisimmin allin syksyistä saalista”.

Tiaisen ym. (2000) raportti perustuu laskentareitteihin, jotka eivät sijoittuneet ulkomeren matalikoille, missä allit on runsaimmillaan. Syksyllä allit ovat paljon keskittyneempiä kuin keväällä, jolloin lintuja on "joka puolella". Yksikään laskentareiteistä ei sattunut allin keskittymäalueille, joilla on jopa kymmeniätuhansia lintuja. On kiistatonta, etteivät käytetyt reitit anna kattavaa kuvaa allin syksyisestä esiintymisestä. Se, millä perusteilla seurantaan valitut reitit valittiin, ei ole tiedossa. On epäiltävissä, että reittien valinta on ollut osin tarkoituksenhakuista, koska hyvät allikohteet puuttuivat täysin.

Uudeltamaalta selvityksessä oli mukana 19 reittiä. Allin osalta todellisesta esiintymisestä poikkeavaa tulosta selittää edellä mainitun reittien sijoittumisen lisäksi se,

että Uudenmaan reiteistä vain 26 % laskettiin viimeisellä laskentakerralla marraskuussa, joka vuonna 2000 oli allille paras aika (Ermala 2001).

Allin osalta katsomme, että nykyinen käytettävissä oleva aineisto osoittaa kiistatta, että allin on kevätmetsästysalueella yleisesti ulkosaariston runsain vesilintulaji syysmetsästyskauden keskivaiheilla ja sitä myös syysmetsästetään alueella yleisesti. Mikäli EY-tuomioistuimella olisi ollut käytössään nykyinen aineisto, olisi päätös perustellusti ollut toinen.

43. Allin, joka on laji, jonka komissio on epähuomiossa unohtanut mainita nimenomaisesti kannekirjelmänsä vaatimuksissa, vaikka se on samassa kannekirjelmässä nimenomaisesti moittinut vastaajana olevaa jäsenvaltiota siitä, että tämä on sallinut kyseisen lajin kevätmetsästyksen siitä huolimatta, että muun tyydyttävän ratkaisun puuttumista koskeva edellytys ei ole täytynyt, osalta on kiistatonta, että sitä ei voida metsästää syksyllä niillä maantieteellisillä alueilla, joilla kevätmetsästystä harjoitetaan.

Kohdassa 43 todetaan allin osalta, että sitä ei voida metsästää niillä maantieteellisillä alueilla, joilla kevätmetsästystä harjoitetaan. Tästäkin osin on ymmärrettävä, että kevätmetsästysalueiden laajuus määrittyi RKTL:n tutkimuksen perusteella, kuten kohdassa 35 rajattiin. Tuomioistuin ei voi tässä mielessä ottaa kantaa muuhun kuin laskentareittien mukaiseen tutkittuun alueeseen. Valittaja kiistää omaksutun näkemyksen ja osoittaa, että nykytiedon mukaan on kiistanalaista, että allia ei voida metsästää syksyllä alueilla, joilla kevätmetsästystä harjoitetaan.

48 Haahkan, isokoskelon, tukkakoskelon, pilkkasiiven, telkän ja tukkasotkan metsästyksen osalta Suomen tasavalta ei komission mukaan ole noudattanut direktiivin 9 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettua ”pienien määrien” pyydystämistä koskevaa edellytystä. Tätä edellytystä on komission mukaan sen

sijaan noudatettu allin osalta

Kohdassa 48 mainittu, että komission mukaan pienten määrien pyydystämiskriteeriä on noudatettu allin osalta. Tämä komission kanta on perustunut vanhentuneeseen tietämykseen allikannasta ja kannankehityksestä. Tältä osin valittaja viittaa em. ohjekirjan s. 24 ja s. 66 kirjoitettuun ja myöhemmin tässä valituksessa esittämänsä näyttöön allinkannan romahtamisesta. Tänä päivänä pienten määrien kriteeri ei toteudu eikä poikkeuslupaa voida myöntää, koska allin suojelutilanne on epäsuotuisa ja allikannat ovat laskussa.

Se, että tuomio sellaisenaan olisi keskeisessä asemassa yksittäisen kansallisen lupasian perusteluna, ei ole perusteltua huomioiden oikeuslähteet, oikeusperiaatteet ja lupahakemuksen yksittäistapauskohtauisuus. Tuomiolla voi olla tulkintavaikutus normien soveltamiseen, näytön arvioimisessa ei sitäkään.

Lupa-alueiden tarkastelua, valtion yleinen vesialue

Metsästyslain 7 §: mukaan

*Oikeus metsästää yleisellä vesialueella ja talousvyöhykkeellä
(26.11.2004/1068)*

Jokaisella Suomessa pysyvästi asuvalla on oikeus metsästää yleisellä vesialueella meressä, sellaisilla yleisellä vesialueella meressä olevilla saarilla ja luodoilla, jotka kuuluvat valtiolle ja joiden hallintaa ei ole kenellekään luovutettu, sekä Suomen talousvyöhykkeellä.

Valittaja on liittynyt kirjalliseksi todisteeksi tulosteita Metsähallituksen ylläpitämästä www.retkikartta.fi palvelusta (liite 11), josta selviää valtion yleiset vesialueet lupa-alueella ja pykälässä mainitut valtion saaret ja luodot. WWW-sivujen kohdan Kohdevalikko alta löytyy Yleiset vesialueet, josta valitsemalla löytyy Tammisaari yleinen vesialue, joka kattaa pääosin lupahakemuksen alueen.

Luvanhakija on liittänyt hakemukseensa kartan, johon on merkitty ampumapaikat ympyröimällä ne (liite 12). Valittaja on piirtänyt käsin kyseiseen karttaan yleisen vesialueen rajan. Kartasta selviää, että yleisellä vesialueella olevat kaikki luodot ja saaret kuuluvat valtiolle pl. yksi saari, jonka valittaja on merkinnyt karttaan.

Siten luvanhakijalla on em. pykälän mukaan oikeus metsästää yleisellä vesialueella ja sillä sijaitsevilla valtion saarilla ja luodoilla tavanomaisen syysmetsästysajan puitteissa.

Luvanhakija ei voi perustella oikeutta kevätmetsästykseseen sillä, että alueilla, joilla sillä on oma maanomistukseen tai sopimukseen perustuva metsästysoikeus ei voi metsästää alleja syksyllä, koska luvanhakijalla on muu tyydyttävä vaihtoehto siirtyä metsästäämään toiselle alueelle, jonne luvanhakijalla on metsästysoikeus, ts. yleiselle vesialueelle ja sen saariin.

Asian merkityksellisyyttä korostaa vielä se, että hakija on itse hakenut laajaa kevätmetsästysoikeutta valtion yleiselle vesialueelle ja sen saariin eikä se ole pitäytynyt omilla yksityisissä metsästysoikeusalueissaan.

Mikäli luvanhakijan yksityisillä metsästysoikeusalueilla ei olisi alleja metsästettäviä määriä syksyllä, eikä hakijalla olisi mahdollisuutta hakeutua toiselle alueelle, missä alleja on syksyllä, on mahdollista, että hakijalla olisi peruste saada poikkeuslupa metsästää alleja keväällä, elleivät muut syyt estä poikkeuslupaa. Tässä tapauksessa luvanhakijalla on yksinkertainen ja kohtuullinen mahdollisuus siirtyä yleiselle vesialueelle ja sen saariin harjoittamaan allien syysmetsästystä. Tämä mahdollisuus on direktiivin 79/409/ETY 9 artiklassa mainittu muu tyydyttävä vaihtoehto. Allien esiintymisestä mm. yleisellä vesialueella jäljempänä.

Valittaja on valituksessaan kiinnittänyt lautakunnan huomion riistakeskuksen lupapäätökseen 28.4.2011, nro 201100137, hakija Helsingin rannikkopatteriston

merilinnustajat ry. Valittaja on oheistanut lupahakemuksen karttaliitteen (liite 13) lupa-alueesta ja merkityistä ampumapaikoista. Valittaja on käsin piirtänyt karttaan yleisen merialueen rajan ja merkinnyt Äggharun nimisen saaren kohdalle merkinnän ”ei valtion”. Kyseinen saari on sama kuin liitteessä 12 merkitty vastaava ”ei valtion” merkintä osoittaa. Kyseessä on Hästö Busö sotilasalue Raaseporissa. Molempiin karttoihin on merkitty Trutharun niminen luoto.

Merkillepantavaa on se, että tämän jutun luvanhakija on saanut kevätmetsästyslupan allille Trutharunin ampumapaikalle, mutta Helsingin rannikkopatteriston merilinnustajat ry ei ole saanut lupaa 260 metrin päässä tästä sijaitsevalle Hästö Busöön länsireunan ampumapaikalle eikä muillekaan ampumapaikoille, koska sen lupahakemus on hylätty. Merkillepantavaa on, että valituksenalaisen luvan luvanhakija on saanut kevätmetsästysluvan ampumapaikoille, jotka ympäröivät Hästö Busöön linnakesaaren kauttaaltaan, mutta Hästö Busöön alueelle lupaa ei ole myönnetty, koska Helsingin rannikkopatteriston merilinnustajat ry. on ilmoittanut, että alleja esiintyy heidän lupa-alueellaan myös syksyllä, joten kevätmetsästykselle on muu tyydyttävä vaihtoehto.

Luvanhakijan esittämä allin esiintymisen kuva lupa-alueella näiden esimerkkien perusteella ei ole uskottava eikä älyllinen. Esimerkki osoittaa lupaharkinnan sattumanvaraisuuden ja sen, että riistakeskus ei voi perustaa allien esiintymisen selvittämistä luvanhakijoille, siis sille taholle, jolla on intressi saada lupa, vaan sen tulee itse hankkia näyttö allin esiintymisestä lupa-alueella keväällä ja syksyllä. Tällaista selvitystä ei ole tässä lupa-asiassa esitetty. Emme pidä Helsingin rannikkopatteriston merilinnustajat ry:n ilmoitusta siitä, että lupa-alueella esiintyy alleja syksyllä vääränä, vaan oikean ja tämä kanta tukee myös valittajan kantaa ja näyttöä siitä, että alli esiintyy alueella metsästettäviä määriä syksyllä.

Virallinen maailmanlaajuisen uhanalaistarkastelun toteuttama taho on International Union for conservation of Nature (IUCN). IUCN jäsenenä on sekä kansalaisjärjestöjä, säätiöitä, että valtioita, kuten Suomi.

IUCN on vuonna 2001 julkaissut nykyään käytettävissä olevat ohjeet uhanalaisuuden kriteereistä. Ohjeessa on käyty lävitse laajasti uhanalaisuuden kriteerit. Ohjeista on Suomen ympäristökeskus julkaissut myös kansallisen oppaan, josta tähän referoimme populaation koon muutoksia koskevat kriteerit

”Erittäin uhanalaisten (EN) kriteerit

Taksoni on erittäin uhanalainen, kun se parhaan saatavilla olevan tiedon perusteella täyttää minkä tahansa seuraavassa esitetyn kriteerin A–E ehdot, ja taksoniin näin arvioidaan kohdistuvan luonnossa hyvin korkea häviämiskorkeus.

A. Populaation pieneneminen minkä tahansa seuraavan vaihtoehdon mukaan:

1. Havaittu, arvioitu, päätelty tai epäilty populaation pieneneminen vähintään 70 %:lla viimeisten kymmenen vuoden tai kolmen sukupolven aikana (valitaan pitempi jakso) tilanteessa, jossa pienenemisen syyt ovat selvästi peruttavissa (reversible) JA ymmärretyt JA loppuneet (ceased), perustuen johonkin seuraavista vaihtoehdoista:

(a) suora havainto

(b) taksonille käyttökelpoinen runsausindeksi

(c) esiintymisalueen tai levinneisyysalueen pieneneminen ja/tai elinympäristön laadun huonontuminen

(d) todellinen tai mahdollinen hyödyntäminen

(e) vieraiden taksonien, risteytymisen, tautien, saasteiden, kilpailijoiden tai loisten haitalliset vaikutukset

2. Havaittu, arvioitu, päätelty tai epäilty populaation pieneneminen vähintään 50 %:lla viimeisten kymmenen vuoden tai kolmen sukupolven aikana (valitaan pitempi jakso) tilanteessa, jossa pieneneminen ja sen syyt eivät ehkä ole loppuneet TAI niitä ei ymmärretä TAI ne eivät ehkä ole peruttavissa, perustuen A1-alakriteerin vaihtoehtoihin (a)–(e).

3. Vähintään 50 % populaation pieneneminen, jonka ennustetaan tai epäillään tapahtuvan tulevien kymmenen vuoden tai kolmen sukupolven aikana (valitaan pitempi jakso, korkeintaan 100 vuotta), perustuen A1-alakriteerin vaihtoehtoihin (a)–(e).

4. Havaittu, arvioitu, päätelty, ennustettu tai epäilty populaation pieneneminen vähintään 50 %:lla kymmenen vuoden tai kolmen sukupolven ajanjaksolla (valitaan pitempi; tulevaisuuteen korkeintaan 100 vuotta), johon sisältyy sekä mennyttä että tulevaa, ja pieneneminen ja sen syyt eivät ole loppuneet TAI niitä ei ymmärretä TAI ne eivät ehkä ole peruttavissa, perustuen A1-alakriteerin vaihtoehtoihin (a)–(e).

...

Vaarantuneiden (VU) kriteerit

Taksoni on vaarantunut, kun se parhaan saatavilla olevan tiedon perusteella täyttää minkä tahansa seuraavassa esitetyn kriteerin A–E ehdot, ja taksoniin näin arvioidaan kohdistuvan luonnossa korkea häviämiskorkeus.

A. Populaation pieneneminen minkä tahansa seuraavan vaihtoehdon mukaan:

1. Havaittu, arvioitu, päätelty tai epäilty populaation pieneneminen vähintään 50 %: lla viimeisten kymmenen vuoden tai kolmen sukupolven aikana (valitaan pitempi jakso) tilanteessa, jossa pienenemisen syyt ovat selvästi peruttavissa (reversible) JA ymmärretyt JA loppuneet (ceased), perustuen johonkin seuraavista vaihtoehdoista:

(a) suora havainto

(b) taksonille käyttökelpoinen runsausindeksi

(c) esiintymisalueen tai levinneisyysalueen pieneneminen ja/tai elinympäristön laadun huonontuminen

(d) todellinen tai mahdollinen hyödyntäminen

(e) vieraiden taksonien, risteytymisen, tautien, saasteiden, kilpailijoiden tai loisten haitalliset vaikutukset

2. Havaittu, arvioitu, päätelty tai epäilty populaation pieneneminen vähintään 30 % viimeisten kymmenen vuoden tai kolmen sukupolven aikana (valitaan pitempi jakso) tilanteessa, jossa pieneneminen ja sen syyt eivät ehkä ole loppuneet TAI niitä ei ymmärretä TAI ne eivät ehkä ole peruttavissa, perustuen A1-alakriteerin vaihtoehtoihin (a)–(e).

3. Vähintään 30 % populaation pieneneminen, jonka ennustetaan tai epäillään tapahtuvan tulevien kymmenen vuoden tai kolmen sukupolven aikana (valitaan pitempi jakso, korkeintaan 100 vuotta), perustuen A1-alakriteerin vaihtoehtoihin (a)–(e).

4. Havaittu, arvioitu, päätelty, ennustettu tai epäilty populaation pieneneminen vähintään 30 % kymmenen vuoden tai kolmen sukupolven ajanjaksolla (valitaan pitempi; tulevaisuuteen korkeintaan 100 vuotta), johon sisältyy sekä mennyttä että tulevaa, ja pieneneminen ja sen syyt eivät ole loppuneet TAI niitä ei ymmärretä TAI ne eivät ehkä ole peruttavissa, perustuen A1-alakriteerin vaihtoehtoihin (a)–(e).”

Olemme tuoneet valituksessamme esiin, että allin Itämerellä talvehtiva kanta (populaatio) on parhaan käytettävissä olevan aineiston mukaan taantunut hyvin lyhyessä ajassa (noin 10 vuodessa) yli 65 %. Tämä on tuotu esiin myös riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen lausunnossa koskien allin kevätmetsästysasetusta. Myös valituksenalaisenluvan perusteluissa s. 11 myönnetään, että allikanta on laskeva.

Edellä esitettyjen kriteerien mukaisesti ei ole mitään epäselvyyttä siitä, etteikö kyseinen populaatio täyttäisi vähintään vaarantuneen populaation kriteereitä. Ennakkotiedon perusteella keväällä 2012 päätetään, että allin maailmanlaajuinen uhanalaisuusluokka tulee nousemaan luokkaan vaarantuneet. Lisäksi ei ole mitään näyttöä siitä, etteikö kanta edelleen vähenisi.

Riistakeskuksen lausunnossa viitataan nimenomaan vanhentuneisiin tietoihin (Scott & Rose 1996, Väisänen 1998), joiden sisältämiä tietoja emme ole sinällään kiistäneet, mutta niiden käyttökelpoisuuden kylläkin. Myöskin Riistakeskuksen mainitsema Wetlands Internationalin julkaisu Waterbird population estimates (fourth Edition) viittaa lämeren populaation osalta edellä mainittuun hyvin vanhaan Scott & Rosen vuoden 1996 julkaisuun (liite 14). Käytännössä näihin julkaisuihin referoimalla ummistetaan silmät lajin oikealta tilalta.

Allin sukupolven pituus on neljä vuotta. Taantumien suuruuden arvioinnissa tulee allin osalta IUCN:n kriteerien mukaan käyttää kolmea sukupolvea eli 12 vuotta. Allia koskevien vuonna 2011 tehtävien päätösten taustalla tulisi siten olla mahdollisimman tuoreen, mieluiten aikavälin 1998-2010 kannankehitystä koskevat parhaat käytettävissä olevat tiedot.

Mikään riistakeskuksen käyttämä lähde ei kerro lajin kannankehityksestä tällä aikavälillä lukuun ottamatta riistakeskuksen viittaamia BirdLife Internationalin www-sivuja. BirdLife Internationalin www-sivuilla todetaan allin kannankehityksestä:

“Trend justification

The overall population trend is decreasing, although some populations may be stable and others have unknown trends (Wetlands International 2006). According to monitoring data from the Baltic Sea, where the western Siberian and northern

European populations winter, the population there decreased by up to 70% between 1995 and 2009 (Hario et al. 2009, Ellermaa et al. 2010, Nilsson and Månsson 2010).
The species has also undergone a small or statistically insignificant decrease over the last 40 years in North America (data from Breeding Bird Survey and/or Christmas Bird Count: Butcher and Niven 2007)."

Sivuilla todetaan siis, että Itämeren populaation on vähentynyt 70 %. Edellä esitetyn valossa pidämme kiistattomana sitä, että allin Itämeren kanta on romahtanut ja tämän tosiasian huomiotta jättäminen on hyvän hallintotavan vastaista ja vastuutonta.

Edellä mainitusta allin huolestuttavasta kannankehityksestä huolimatta lajin maailmanlaajuinen uhanalaisuusluokka on toistaiseksi ”least concern” eli elinvoimainen, kuten riistakeskus tuo esiin.

Vaikka kaikille lajeille kirjataan uhanalaisuusluokka joka vuosi, ei joka vuosi voida käydä lävitse kaikkia maailman 10 000 lintulajia vaan kunkin maanosan asiantuntijaryhmän eri syistä (lajista saatu uutta tietoa, laji runsastunut, laji vähentynyt) esiin nostamat lajit. Euroopassa alli on nostettu ensi kerran keskusteluun jo vuonna 2008. Tässä oli taustalla talvella 2006 toteutettu vesilintulaskenta, jossa useat maat havaitsivat allimäärien pienentyneen huomattavasti aikaisemmasta. Tällöin asiantuntijaryhmässä todettiin kuitenkin, että on syytä tehdä allin uusi uhanalaisuusarvio vasta sitten, kun kyseisen laskennan (Status of wintering Waterbird populations in the Baltic Sea (SOWBAS)) koko Itämeren aluetta koskeva raportti julkaistaan. Raportin viivästyminen on täten viivästyttänyt myös allin uhanalaistarkastelun päivitystä. Allin nykyinen uhanalaisuusluokka ei siis kerro käytännössä mitään lajin nykytilanteesta, koska lajin osalta ei ole sovellettu uhanalaistarkastelua tällä vuosituhanella.

SOWBAS-tutkimuksen tulokset julkaistiin syksyllä 2011. Sen mukaan Itämerellä talvehtiva populaatio on dramaattisesti pienentynyt. Populaatio on pienentynyt 4 270

000 yksilöstä 1 482 000 yksilöön vuosien 1992-1993 ja 2007-2009 välillä. Selvityksen mukaan Itämerellä talvehtiva populaatio on kyseisellä aikavälillä taantunut 65,3 % eli 4,4 % vuodessa.

Lisäksi on todettava, että SOWBAS-tulokset ovat julkaisuajankohtanaan jo jonkin verran vanhentunut, koska 6 vuotta on allin kohdalla puolet siitä ajasta, jota tulee käyttää lajin vähenemisen mittarina uhanalaisuustarkastelussa, kuten edellä esitimme. SOWBAS-selvityksen julkaisemisen jälkeenkin on pyrittävä käyttämään mahdollisimman uusia tietoja lajin tilasta.

Allin esiintyminen

Alli on Suomen rannikkoalueilla talvehtiva ja läpimuuttava vesilintu. Se kuuluu Suomen pesimälinnustoon, sillä Pohjois-Suomen tunturialueilla pesii pieni noin 1500-2000 parin allikanta. Suomessa pesivien allien kanta arvioidaan vakaaksi, mutta kannan kehitys tunnetaan huonosti.

Rannikkoalueilla tavattavat allit, joihin syys- ja kevätmetsästys kohdistuu, ovat valtaosin arktista Venäjällä pesivää kantaa. Lajia tavataan sekä syksyllä että keväällä kaikkialla Suomen rannikkoalueella. Se on runsain Suomenlahdella, mitä kautta kulkee arktisten allien muuttoreitti. Suomenlahtea pitkin muuttaa satojatuhansia alleja joka kevät ja syksy.

Alli on tyypillisesti esiintymisessään ulkomeren lintu. Valtaosa linnuista on kaukana rannoista, mutta pieniä määriä, muutaman tai muutaman kymmenen linnun ryhmiä, tavataan yleisesti myös rantojen tuntumassa.

Talvella allin runsaus riippuu rannikkoalueen jäätilanteesta. BirdLife Suomi ry:n ylläpitämän lintuharrastajien laajasti käyttämän Tiira-lintutietopalvelun (www.tiira.fi),

7,6 milj. havaintoa 18.3.2011) mukaan esimerkiksi paljon retkeilyyn Uudenmaan alueella on havaittu säännöllisesti joulu-helmikuussa tuhansien allien kerääntymiä.

Keväällä alli on Uudenmaan rannikkoalueella runsaslukuinen. Suurimmissa kerääntymissä tavataan yleisesti tuhansia lintuja aina maaliskuulta toukokuulle. Allin päämuutto ajoittuu toukokuun puolivälin tienoille. Määrät vähenevät hyvin nopeasti päämuuton jälkeen ja kesä-elokuussa allia tavataan hyvin pieniä määriä.

Allin syysmuutto käynnistyy yleensä heikkona syyskuun loppupuoliskolla. Syyskuussa havaitaan yli 1000 allin kerääntymiä ja esiintyminen painottuu Suomenlahden itäosaan. Lokakuun ensimmäisellä kolmanneksella allimuutto on hyvässä käynnissä ja tuhansien allien paikalliskerääntymiä havaitaan kaikkialla Suomenlahdella. Allimuuton huippu on lokakuun toisella kolmanneksella. Lokakuussa alli on merialueilla runsaimmillaan. Se on myöhäisenä muuttajana lokakuun lopulla ulkosaariston selvästi runsain vesilintu ja esimerkiksi Hangon lintuasemalla syksyllä paikallisten allien lukumäärät ovat suurempia kuin keväällä. Laji on koko marraskuun ajan ulkomerialueilla runsas ja suurimmissa kerääntymissä havaitaan jopa kymmeniä tuhansia lintuja (www.tiira.fi).

Uudenmaan linnusto -kirjan (2010) sivujen 216-217 mukaan allin syysmuutto alkaa syyskuun loppupuolella ja huipentuu lokakuussa. Alli levähtävät myös Suomenlahden pohjoisosissa ja tuhansien tai jopa 10.000-20.000 yksilön paikalliskerääntymiä havaitaan joka syksy ulkomerellä. Allit viivyttelevät läntisellä Suomenlahdella runsaina aina loppusyksyyn saakka, ja yli 1.000 yksilön kerääntymät ovat vielä marraskuussa melko tavallisia. Samaisessa julkaisussa sivulla 475 on julkaistu suurimmat allimuutot ja paikalliskerääntymät. Suurimpana syysmuuttona mainittu 9.10.68 Kirkkonummi Michelskär 500.000, 27.10.83 Kirkkonummi Rönnskär 229.000 ja 11.10.89 Kirkkonummi Rönnskär 203.920 muuttajaa. Suurimmat syyspaikalliskerääntyminä on mainittu 16.11.08 Kirkkonummi Porkkala 30.000, 16.11.89 Hanko lintuasema 20.000

ja 29.10.04 Kirkkonummi Porkkala 20.000 paikallista levähtäjää, liite 8 Uudenmaan linnusto s 216-217 ja 475.

Luonnontieteellinen keskusmuseo on 18.3.2011 antanut lausunnon haahkan ja allin syysmuutosta Suomessa ja lajien esiintymisestä syksyisessä lounaissaaristossa (liite 15).

Lausunnossaan museo toteaa, että kokoaineistosta parhaimman kuvan lajien esiintymisestä antaa Hangon lintuaseman aineisto. Hangon aineisto Suomenlahden ja Saaristomeren rajalla kuvaa todennäköisesti erinomaisesti myös muun saaristomeren ja läntisen Suomenlahden tilannetta. Lausunnon mukaan allin syysmuutto alkaa syyskuun lopulla, jonka jälkeen laji yleistyy saaristossa varsin nopeasti. Hangon lintuasemalla keskimäärin 5 % muuttajista on havaittu 30.9. mennessä, 50 % 14.10 mennessä ja 95 % muuttavista alleista on mennyt 29.10 mennessä. Vaikka muutto on ohitse kuukaudessa, jää saaristoon pitemmäksi aikaa levähtämään suuria määriä alleja (lausunnon taulukko 2). Esimerkiksi Hangon lintuasemalla useiden satojen lintujen paikalliskertymät ovat vuosittaisia lokakuun alusta marras-joulukuun taitteeseen (lausunnon kuva 5).

Allimuuton käynnistyttyä lokakuun (p.o. syyskuun) loppupuolelta marraskuulle asti se on saariston runsaslukuisin vesilintulaji. Suurten kertymien lisäksi allin on saariston yleinen laji, ja yksittäisiä lintuja tai muutamien lintujen parvia havaitaan levähtämässä aina sisälahtia ja jopa sisämaan järviä myöten. Lajin yleisyydestä kertoo, että talvilintulaskentojen kymmenestä merenrantareitistä se havaitaan joka vuosi viidelle reitillä (vuosittain 5-8 reitillä). Talvilintulaskentojen tieto vahvistaa käsitystä, että lajia tavataan saaristossa laajalla alueella parhaiden kerääntymäpaikkojen ulkopuolellakin.

Riistakeskus on lausumissaan todennut, että Hangon lintuaseman havaituilla allin havainnoilla on erittäin vähäinen merkitys arvioitaessa allin metsästettävyyttä. Valittaja toteaa, että Hangon lintuasema sijaitsee lähimmillään 18 km päässä valituksenalaisen

päätöksen mukaisista kevätmetsästyspaikoista samalla maantieteellisellä alueella kuin suurin osa ampuma-alueita. Hangon lintuaseman havainnot kuvastavat hyvin allin esiintymistä lupa-alueella. Hangon lintuaseman www-sivut ovat osoitteessa <http://www.tringa.fi/fi/hangon-lintuasema/hangon-lintuasema/>. Valittaja liittää lausumaan Hangon lintuaseman julkaisuluettelon, josta selviää, että aseman havaintoihin perustuvia tutkimuksia on julkaistu mm. maailman johtavissa tieteellisissä julkaisusarjoissa, liite 21.

Valittaja on pyytänyt Kirkkonummen Porkkalanniemen kärjessä sijaitsevalta Rönnskärin lintuaseman vuorokausittaisia allihavaintoja vuosilta 1996-2010. Tulokset on liitteessä 16. Tulokset osoittavat, että allin syysmuuton aikana Rönnskärillä havaitaan tuhansia alleja päivittäin. Tämäkin osoittaa alli esiintyvän runsaana syksyllä.

Valittaja on julkaissut läntisen Uudenmaan maakunnallisesti tärkeät lintualueet - selvityksen (liite 17, Tringa-lehti4/2010-1/2011. Julkaisun sivulla 164 on allin osalta todettu, että yli 5000 yksilön syyskerääntymät on katsottu maakunnallisesti arvokkaiksi. Luvun suuri yksilömääräraja osoittaa allin tavatonta runsautta syksyllä. Tärkeiksi allin syyskertymäalueiksi nimetään Hangon läntinen saaristo, Segelskärin matalikko, Sommarnin, Kallbådanin ja Söderskärin matalikot. Näistä alueista Segelskärin matalikko on luvanhakijan ampuma-alueena ja jonne hakija on saanut kevätmetsästyspoikkeusluvan. Hangon läntinen saaristo sijaitsee lähellä Hankoniemen kärjessä.

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa selvitti allien runsauden Uudenmaan saaristossa syksyllä 2011, liite 23. Tringa-lehdessä 4/2011 olevan raportin mukaan alli oli syksyllä 2011 loka-marraskuussa odotetusti ylivoimaisesti runsain vesilintu ulkosaaristossa ja sen edustan matalikoilla, käsittäen 97 % kaikista tavatuista vesilinnuista. Rannikkojaksolla Hangosta Helsinkiin laskettiin parhaimmillaan samanaikaisesti jopa 80000 allia. Isoin yksittäinen havainto oli 15000 paikallisesta

allista. Merenpohjasta ravintoa noutavan allin keskittymät olivat odotetusti laajat matalikkoalueet ja niiden ryhmät Porkkalanniemen edustalla ja Raaseporin läntisillä merialueilla. Myös Helsingin edustan matalikoilla oli erittäin paljon alleja. Alleja tavattiin myös muualla. Parhailla osa-alueilla allien tiheys oli 200 yksilöä/km² ja suurin havaittu tiheys 1300 yksilöä/km².

Tringan selvityksen perusteella alli on syksyisin edelleen helposti metsästettävissä Uudenmaan saaristossa. Suurin osa alleista tavattiin yleisillä valtion vesialueilla. Siellä syksyllä 2011 tavattiin useita venekuntia metsästävässä alleja (esimerkiksi Segelskär, johon on myönnetty poikkeuslupa kevätmetsästämiseen). Suurin osa alleista oli helposti metsästettävissä veneistä ja metsästyskausi oli pitkä. Koemetsästäjä sai ankkuroidusta veneestä ja kuvilta metsästäessä Helsingin-Espoon edustalla saaliiksi 19 (12.10), 9 (26.10) ja 4 (10.11) allia. Myös saarista käsin metsästäminen on mahdollista, sillä 4,5 % alleista oli laskentahetkellä alle 50 m etäisyydellä luotojen rantaviivasta ja 33 % 50–500 m etäisyydellä rantaviivasta.

Allin metsästystä harjoitetaan yleisesti loppusyksyllä Suomenlahden merialueilla ja pyynti tuottaa myös saalista. Vuonna 2009 alli oli Uudenmaan riistanhoitopiirissä toiseksi yleisin syysmetsästyksessä saaliiksi saatu vesilintulaji sinisorsan jälkeen (Metsästys 2009, taulukko 8).

Missään tutkimuksessa ei ole selvitetty, etteikö kevätmetsästys kohdistuisi Suomessa pesivään pieneen allikantaan. Ympäristöministeriö on poikkeuslupa-asetusta varten antamassaan lausunnossaan maininnut mahdollisuudesta, ettei voi poissulkea, että metsästys kohdistuisi lopulta Pohjanlahden pitkin muuttavaan Suomessa pesivään allikannan osaan.

Valittajan Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa ry:n selkeä käsitys on, että Raaseporin ulkosaaristo, johon valituksenalainen lupakin suurelta osin kuuluu, on

yksi läntisen Uudenmaan suosituimmista allin syysmetsästysalueista. Riistakeskuksella ei lausuntonsa mukaan ole tilastoja siitä, kuinka paljon alleja saadaan syksyisin saaliiksi kyseiseltä alueelta.

Viitaten edellä kirjoitettuun ja valittajan aiemmin esittämään näyttöön allin esiintymisestä, on valittajan esittämä näyttö tieteellisesti pätevä näyttö allin esiintymisestä Suomenlahden länsiosassa.

Todistustaakka allin esiintyvyydestä sekä keväällä että syksyllä on riistakeskuksella, ei valittajalla.

Sääolosuhteet

Valittaja on pyytänyt ilmatieteenlaitokselta Raaseporin Jussarön sääaseman tuuli- ja sumutiedot kevät ja syyskaudelta, liite 18. Saadusta taulukosta selviää, että syyskaudella 25.9.-30.11 (67 päivää) on keskimäärin 51 päivää, jolloin tuulen keskinopeus on alle 10 m/s ja 16 päivää, jolloin tuulen nopeus on alle 5 m/s. Vastaavasti kevätmetsästyskaudella 28.4.-21.5. (24 päivää) on keskimäärin 23 päivää, jolloin tuulen keskinopeus on alle 10 m/s ja 12 päivää, jolloin tuulen nopeus on alle 5 m/s. Sumupäiviä on molemmissa jaksoissa keskimäärin yhtä paljon. Jussarö sijoittuu ulkosaaristoon, jossa tuuli on usein todennäköisesti hieman kovempi kuin esimerkiksi lupa-alueen pohjoisosissa. Jussarön etäisyys lupa-alueen eri ampumapaikkoihin n. 1,5-19 km.

Kyseisellä tuulitaulukolla valittaja osoittaa, että määritellyllä syysmetsästyskaudella on vain 16 päivää 67 päivästä, jolloin tuulen nopeus ylittää 10 m/s ja 24 %:lla päivistä tuulen nopeus on alle 5 m/s toisin sanoen syyskaudella on riistakeskuksen väitteen vastaisesti usein sellaiset keliolosuhteet, jolloin metsästys on kohtuudella mahdollista myös ulkosaaristossa. Alleja metsästetään myös Suomessa yleisesti veneestä käsin,

joten rantautuminen ei ole allin metsästyksessä välttämätöntä, eikä sääolosuhteilla ole niin suurta merkitystä kuin annetaan ymmärtää. Väite, että syksyllä ei ole säiden vuoksi mahdollisuutta metsästä, ei perustu tosiasioihin.

Tiira-aineisto

Suomen riistakeskuksen lausunnossa ja päätöksessä on käytetty BirdLife Suomi ry:n ylläpitämän Tiira-lintutietopalvelun sisältämiä havaintoja virheellisesti väittäen, että Tiira-lintutietopalvelu osoittaisi, ettei alueella esiinny allia syksyisin kuin harvoin ulkosaaristossa.

Tiira-lintutietopalvelussa olevat havainnot eivät ole satunnainen tai systemaattinen otos kaikkialta Suomesta, eikä niitä voi tämän vuoksi käyttää laskennan tavoin, kuten riistakeskus on käyttänyt. Aineisto kertyy sen mukaan, missä lintuharrastajat retkeilevät sekä sen mukaan, mitä lintuhavaintoja harrastajat pitävät siinä määrin mielenkiintoisena, että he kirjaavat havainnot ylös ja tallettavat Tiira-lintutietopalveluun. Sen sijaan varsinaisissa lintulaskennoissa, joita toteutetaan esimerkiksi lintuasemilla, kuten Hangon ja Rönnskärin lintuasemilla lupa-alueen läheisyydessä, kirjataan ylös kaikki havaitut yksilöt sekä tieto siitä, jos jotakin lajia ei ole havaittu.

Esimerkiksi allin osalta harrastajat kirjaavat Suomenlahden merialueilta päämuuttoaikaan lähinnä vain suuret allimäärät. Tästä esimerkkinä todettakoon, että Raaseporin merialueilta on lokakuussa 2010 kirjattu järjestelmään 4 havaintoa, joiden yksilömäärät ovat 1.000 – 17.140 yksilöä. Tätä pienemmän yksilömäärän sisältäviä allihavaintoja ei järjestelmässä alueelta ole. Sen perusteella ei voi tehdä päätelmää siitä, ettei alueella ole ollut pienempiä määriä. Tästä voi päätellä vain sen, että merialueella on käyty kyseisellä aikavälillä havainnoimassa lintuja vähintään neljä kertaa ja näistä kerroista kaikilla on havaittu vähintään tuhat allia.

Vastaavasti järjestelmään on kirjattu allista 18 havaintoa Kirkkonummelta lokakuulta 2010. Näistä yksi on sisämaasta Kirkkonummen Haapajärveltä, jossa on havaittu 4 yksilön parvi. Havainnoija on pitänyt mielenkiintoisena allihavaintoa pieneltä sisämaajärveltä, minkä vuoksi on kirjattu ylös näin pieni yksilömäärä. Sen sijaan merialueelta olevat havainnot ovat selvästi suuremmista määristä. Havainnoista seitsemässä on ohilentäviä (muuttavia) lintuja. Muuttavien yksilömäärän keskiarvo havainnoissa on 18 586 yksilöä. Havainnoista 12:ssa on paikallisia lintuja. Paikallisten yksilömäärän keskiarvo on havainnoissa 17 096 yksilöä.

Vertailuksi esimerkiksi Porista, joka on yksi Suomen suosituimpia meren rannassa Pohjanlahdella sijaitsevia linturetkelykaupunkeja, minkä ansiosta alueelta kirjataan Tiiraan paljon havaintoja, on samalta ajanjaksolta kirjattu Tiiraan 14 allihavaintoa, joissa yksilömäärä vaihtelee 1 ja 29 välillä (keskiarvo 7 yksilöä). Ero edellä mainittuihin Raaseporiin ja Kirkkonummeen johtuu siitä, että laji on alueella harvalukuinen, minkä vuoksi lintuharrastajat kirjaavat ylös pienemmät yksilömäärät kuin läntisellä Uudellamaalla.

Tiira-lintutietopalvelun havaintoja voidaankin tällaisessa tapauksessa käyttää ainoastaan positiiviseen todistamiseen. Aineisto ei kerro, missä lintuja ei esiinny (koska ei ole tietoa, onko alueella havainnoitu), eikä tässä valituksenalaisessa tapauksessa edes sitä, missä lintuja esiintyy pienempiä määriä (koska vain hyvin suuret parvet kirjataan). Pidämme sen sijaan selvänä, että Tiiran havainnot suurista allikerääntymistä osoittavat allin olevan runsaslukuinen läntisen Uudenmaan merialueilla, myös Raaseporissa.

Tiiraa ei siten voi tässä tapauksessa käyttää hyväksi siten kuin riistakeskus on sekä lupaa myöntäessään, että aiemmissa lausunnossaan käyttänyt.

Allin esiintymisestä läntisellä Suomenlahdella ja Uudellamaalla kertoo luotettavasti esimerkiksi Hangon lintuaseman lintulaskenta-aineisto, joka on systemaattisesti kerätty.

Kyseisellä paikalla lasketaan ja kirjataan kaikkien lajien kaikki yksilömäärät. Vain tällaista aineistoa, jossa kirjataan ylös myös pienet määrät sekä se, ettei lajia havaittu, voidaan käyttää lajin kokonaisesiintymiskuvan esittämiseen. Mielestämme Hangon lintuaseman hyvin kattava aineisto on paras käytettävissä oleva aineisto kuvaamaan allin esiintymistä läntisellä Suomenlahdella. Kirkkonummen Rönnskärin lintuaseman havaintoaineiston mukaan allin esiintymiskuva on Rönnskärillä hyvin samankaltainen kuin Hangon lintuasemalla. Yhdessä nämä aineistot kuvaavat mielestämme hyvin allin syksyistä esiintymistä läntisellä Uudellamaalla. Tiira-lintutietopalveluun kirjatut havainnot muualta läntiseltä Uudeltamaalta tukevat sitä, etteivät Hangon ja Rönnskärin lintuaseman alueet ole allin esiintymisen suhteen poikkeuksellisia. Allin esiintymisen tarkemmaksi kuvaamiseksi viittaamme lisäksi luonnontieteellisen keskusmuseon lausuntoon.

Pidämme edellä esitettyjen todisteiden perusteella perusteltuna epäillä, ettei hakijalla, a) joko ole oikeaa kuvaa allin syysesiintymisestä alueella, tai b) hakija ei tuo sitä hakutilanteessa esiin. Hakija on varmasti tietoinen siitä, ettei riistakeskus myönnä lupaa kevätmetsästykselle, jos hakija myöntää, että allia esiintyy alueella syksyllä.

Asetusmuistio 5.4.2010 liitteineen metsästyslain 41 B §:n 2 momentin mukaisten poikkeuslupien rajoittamisesta.

Asetusmuistiossa kohta 2.1. todetaan, että tuomion C-344 mukaan on kiistatonta, että allia ei voi metsästä syksyllä niillä maantieteellisillä alueilla, joilla kevätmetsästystä rajoitetaan. Tältä osin valittaja viittaa tuomion perusteluihin, joissa kyseinen kevätmetsästysalue on määritelty RKTL:n tutkimuksessa v. 2000. Lisäksi valittaja viittaa siihen, että tuomio perustuu vanhentuneeseen tietoon allipopulaation koosta ja kannankehityksestä, kuten edellä on todettu..

Pienten määrien laskentamenetelmän kohdassa 2.3 myönnetään, että myös Suomen allikannan levinneisyys on supistunut viidenneksen ja että allin kannanarviot ovat 1990-luvulta. Muistiossa Itämeren populaation kokoarvio perustuu niinikään 1990-luvun tietoon. Pienien määrien matemaattista laskutapa on oikean suuntainen, mutta käytetyt arvo kiistetään. Pienien määrien kriteerin osalta viitaten Ohjekirjaan s 24 ja s.66 ja siinä esiintuotuun tuomioon C-182/02, jonka mukaan pienten määrien kriteerin edellytys ei täyty, mikäli kannat ovat laskussa, levinneisyysalue on supistumassa tai suojelutilanne on epäsuotuisa.

Kohdassa 2.4. esitetään väite, että Kirkkonummen ja Hangon välisellä alueella esiintyy alleja alueellisesti vain keväisin, mistä johtuu että kevätmetsästys on ainoa mahdollisuus. Muiston mukaan tämä johtuu siitä, että lintujen syksyiset esiintymisalueet eivät ole samoja kuin keväällä. Tätä ei ao. kohdassa perustella eikä viitata lähteeseen, missä asia olisi selvitetty. Valittaja kiistää väitteen. Riistakeskuksella on todistustaakka väitteen toteen näyttämiseksi. Samaisessa kohdassa todetaan, että kevätmetsästys on ”todennäköisesti” ainoa mahdollisuus, joten tämä seikka ei ole mitenkään varma asetuksenantajalle ja riistakeskukselle ja osoittaa, ettei asiaa ole riittävästi selvitetty.

Edelleen samassa kohdassa todetaan, ettei alueen metsästäjillä ole mahdollisuutta siirtyä tavallisen metsästyskauden aikaisille metsästysalueille. Tämä väite ei saa tukea allin esiintymisestä näytetystä, saalistilastoista ja laajasta metsästysoikeudesta merialueella. Viitattu EY-tuomioistuimen tuomio C-76/08 ei tule sovellettavaksi riistakeskuksen mainitsemalla tavalla, koska metsästäjillä on mahdollisuus siirtyä toiselle metsästysalueelle. Väite ”Vain teoriassa voi olla mahdollista pyytää jokunen allin Saaristomeren ulkomerivyöhykkeeltä” ei saa näytöllistä tukea riistakeskuksen selvityksestä ja väitettä vastaan valittaja on esittänyt kattavan selvityksen siitä, että allin on syksyllä runsain vesilintu ja sitä saadaan saaliksi tuhansia yksilöitä ja aiemmin jopa kymmeniä tuhansia yksilöitä. Metsästäjillä on kohtuullinen mahdollisuus siirtyä toiselle

alueelle, jossa heillä on metsästysoikeus.

Samassa kohdassa on viitattu Uppsalan yliopiston M.Johanssonin tekemään selvitykseen.v 2010 (M.Johansson: Ducks on Åland and in the southwestern Finland). Kyseistä selvitystä ei voida käyttää siinä esitettyyn tarkoitukseen. Ympäristöministeriön asetusmuistiosta antamassa lausunnossa on todettu Johanssonin selvityksestä, että ”Kirjoittaja itsekin toteaa käytettävissä olevan aineiston pieneksi ja tilastollisesti riittämättömäksi ja siksi seurantoja olisi pitänyt jatkaa useita vuosia”

Valittaja on pyytänyt merilintuasiantuntijalta, Aronian tutkimusjohtaja dosentti Mikael Kilveltä asiantuntijalausunnon em. selvityksen käytettävyydestä (Aronia Research at Novia University of Applied Sciences and Åbo Akademi University), liite 19, lausunto 31.8.2011.

Kilpi toteaa selvityksestä seuraavaa:

Aineiston maantieteellisestä ulottuvuudesta selvitys ei sen sijaan kerro mitään. Tämä aineiston maantieteellisen jakauman puuttuminen on merkittävä puute. Se tekee mahdottomaksi arvioida, kuinka edustavasti aineisto kuvaa maakunnan keskimääräistä tilannetta. Selvityksessä ei edes mainita sisältääkö aineisto otoksia lahtialueilta, avorannoilta, sisäsaaristosta ja ulkosaaristosta ja, onko niiltä samanlaiset otokset. Lajien erilaisten elinympäristövaatimusten ja siitä seuraavan esiintymisen vuoksi tämä on erityisen relevantti asia. Näin ollen ei voida esittää yleistyksiä ko. lajin metsästettävyydestä ja esiintymisestä kummallakaan tutkimusalueella käytetyllä mittakaavalla ”Ahvenanmaa” ja/tai manner-Suomessa”, eikä edes voi arvata mikä alue kirjoittajan käsityksen mukaan on ”mainland Finland” tai selvityksen otsikossa mainittu ”the southwestern Finland”. Aineisto ei myöskään millään tavoin edusta esiintymisen inventointia (”inventory”) käytetyillä mittakaavoilla, eikä se

vastaa pääkysymykseen siitä, kuinka monta yksilöä kutakin lajia esiintyy tutkimusjakson aikana.

Johanssonin (2010) selvitys ei vastaa edes esitettyyn hyvin yksinkertaiseen pääkysymykseen tyydyttävällä tavalla. Se ei myöskään anna mitään mahdollisuuksia arvioida tutkittujen lajien metsästettävyyttä syyskaudella, muilta osin kuin hyvin yleiseen huomioon, joka voisi olla, että Ahvenanmaalla ja ”the southwestern Finlandissa” kaikki syksyllä esiintyvät lajit ovat jossakin määrin metsästettäviä, koska niitä selvästikin esiintyi metsästyksen mahdollistavalla tavalla. Selvitys ei myöskään luo mitään pohjaa keskustelulle onko syysmetsästäys vaihtoehto kevätmetsästykselle johon työn johdannossa epämääräisesti viitataan.

Lopuksi totean, että selvitys ei missään tapauksessa täytä hyväksyttäviiä laatuvaatimuksia tutkimusraportoinnin osalta, työ ei ole läpikäynyt vertaisarviointia, ja on osin (kts. huomiot yllä) hyvinkin epämääräinen.

Kyseiselle tutkimukselle ei tule ole antaa näyttöarvoa allin syksyistä metsästettävyyttä arvioitaessa eikä poikkeuslupia tukevana näyttönä. Johanssonin selvitys ei osoita kuten riistakeskus väittää, että allia esiintyy metsästettävyyden näkökulmasta vain merkityksettömiä määriä syksyisin.

Kohdan 2.4. sääolosuhteista mainitun osalta valittaja viittaa toimittamaansa säähavaintoaineistoon, joka osoittaa, että syysmetsästysaikana on tuuliolosuhteiden puolesta runsaasti metsästyksen soveltuvia päiviä.

2.4 kohdan lopuksi asetusmuistiossa todetaan, että riistakeskuksen tulee harkita ennen lupapäätöstä, onko alueittain muuta tyydyttävää ratkaisua ja tämä riistakeskuksen täytyy todentaa erikseen jokaisen lupahakemuksen kohdalla. Kyseinen todentaminen on riistakeskuksen toimesta tehty luvanhakijalle tehtyjen kysymysten pohjalta. Hakijoilta

on kysytty mm. onko lupa-alueella syksyllä alleja ja mikäli vastaus on negatiivinen tai positiivinen, on riistakeskus kategorisesti katsonut tämä osoittavan allin esiintymisen ja ottanut sen muun tyydyttävän ratkaisun arvioinnin pohjaksi. Valittaja viittaa tämän jutun ja Helsingin rannikkopatteriston merilinnustajat ry. lupahakemuksissa allin esiintymisestä ilmoitettuihin ristiriitaisiin tietoihin. Vastaavia ristiriitaisia tietoja on Hangon alueella, jonne Helsingin rannikkopatteriston merilinnustajat ry. haki samalla hakemuksella lupaa Hangon Russarön alueelle (viite: liite 6), joka hylättiin, mutta päätöksissä 201100136 ja 201100036 poikkeusluvut lähialueille myönnettiin (viite: liite 7).

Vaikka muistiossa ei yksityiskohtaisesti kerrota, miten alueellinen poikkeuslupaperuste todennetaan, niin jutun selvitetty tila huomioiden voidaan todeta, että sitä ei voi tehdä riistakeskuksen päättämällä tavalla. Johtopäätöksenä tästä on se, että muistossa esitettyä määrystä ei ole noudatettu eikä muun tyydyttävän ratkaisun mahdollisuutta selvitetty.

Kohdan 3. esitettyjen kannanarvioiden ja kannan tilan osalta viitataan valittajan aiemmin esittämään selvitykseen, jossa on todettu, että riistakeskus on käyttänyt vanhaa aineistoa, jolla ei ole tässä asiassa käytettävyyttä. Riistakeskus on myös tarpeettomasti viitannut allin maailman kannantilaan. Ainoa oikea tarkastelukulma on allin Itämerellä talvehtivan kannan koko ja sen kannan kehitys, koska metsästys kohdistuu tähän populaatioon.

Muistion sivulla 5 on esitelty saalistilastoinnin kuvaus. Siinä esitetään, että riistakeskus ei voi niiden perusteella selvittää missä ja kuinka paljon alleja saadaan saaliiksi syksyllä. Saalistietojen perusteella ei voida muistion mukaan päätellä ovatko allit syksyisin metsästettäviä vai eivät. Tämä on liian suppea näkemys. Samassa kohdassa viitataan RKTL:n lausuntoon, jossa todetaan, että vuosien 1991-1995 mediaanisaaalis oli koko maassa 60.000 yksilöä, mikä on huomattava määrä. Julkisessa riistakeskuksen ja RKTL:n ylläpitämässä RiistaWeb palvelussa osoitteessa <http://riistaweb.riista.fi/>

[lang=fi](#) voi hakea saalistietoja riistanhoitopiireittäin ja koko maan kattavasti.

Uudenmaan alueen alli-saaliit vuosilta 1996-2007 ovat seuraavat:

Alue	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	<i>yksilöä</i>	<i>yksilöä</i>	<i>yksilöä</i>	<i>yksilöä</i>	<i>yksilöä</i>	<i>yksilöä</i>	<i>yksilöä</i>	<i>yksilöä</i>	<i>yksilöä</i>	<i>yksilöä</i>	<i>yksilöä</i>	<i>yksilöä</i>
Uusimaa	23700	13900	13400	16000	12200	2600	3200	4900	5400	3500	7600	5500

Uudenmaan alue on tässä vanhan Uudenmaan riistanhoitopiirin toimialue Hangon ja Ruotsinpyhtään välillä. Saalistilasto osoittaa allisaaliin romahtaneen Uudellamaalla. Tämä osoittaa ja tukee valittajan esittämää allinkannan voimakasta laskua. Vaikka luvuista poistaisi kaikki Manner-Suomessa kevätmetsästyksessä ammutut linnut (taulukko asetusmuistion sivulla 5), niin siitä huolimatta erotus osoittaa, että Uudellamaalla saadaan allisaalista, jonka täytyy olla syysmetsästyksessä saatua. Erityisesti kun kevätmetsästyksessä saatua saalista verrataan 1990 puolivälin saalismääriin voidaan ymmärtää, että syksyinen allisaalis on ollut kymmeniätuhansia lintuja.

Tämä osoittaa, että Uudellamaalla allin kevätmetsästykselle on muu tyydyttävä vaihtoehto. Näyttötaakka huomioiden riistakeskuksen tulee näyttää, millä alueilla alli ei ole metsästettävissä. Tätä riistakeskus ei ole näyttänyt toteen.

RKTL:n ilmoittamaan koko maan mediaanisaaaliiseen 60.000 yksilöön vuosina 1991-1995 verrattuna alli-saalis on vuosina 2004-2009 ollut noin 9800 yksilöä. Määrien romahtaminen tukee valittajan esittämää allinkannan voimakasta laskua.

Muistiossa viitataan Nilssoniin 2009 ja Harioon 2009 ja myönnetään, että allien määrä on vähentynyt. Samoin tanskalaisen siipiaineiston mukaan nuorten lintujen osuus on vähentynyt, mikä viittaa ongelmiin poikastuotannossa.

Muistion sivulla 4 riistakeskus viittaa päätösperusteluihinsa, missä kirjoitetaan, että syysinventoinneissa vuodelta 2000 ei tämän metsästysyhdistyksen metsästysalueella

alleja ollut syksyllä metsästettäviä määriä. Samalla viitataan Tiainen ym 2000 selvitykseen selvittämättä yksilöidysti ja yksityiskohtaisesti miten se liittyy juttuun. Valittaja kiistää esitetyn kokonaan. Luvanhakijan metsästysalueeseen kuuluu useita ulkosaariston ampumapaikkoja mm. Segelskärin alue, jonka julkaistuja allihavaintoja valittaja on tässä lausumassa esittänyt useiden vuosien ajalta, ja mikä alue on Uudenmaan tunnetuin allien syysmetsästyskohde. Em. alueella on jopa kymmeniä tuhansia alleja paikallisena (liite 20 Alli-havaintoja Tiira-järjestelmästä Segelskärin alueella).

Tehokas vetoaminen Tiainen ym. 2000 selvitykseen edellyttää, että se tehdään yksilöidysti. Mainitusta selvityksestä ei selviä millä alueilla laskentoja on yksityiskohtaisesti tehty. Sen lisäksi on huomautettava, että selvityksen laskennat tehtiin vain yhtenä vuonna ja eikä selvityksestä selviä, minä päivinä laskennat on tehty luvanhakijan alueella ja miten laskenta-aika ajoittuu allin syysmuuton aikaan.

Esitetyt väitteet siitä, ettei alleja voi systemaattisesti metsästää syksyllä, kiistetään siis edelleen kokonaan. Allinmuutonajoittumisen ja esiintymisen valittaja on näyttänyt toteen Luonnontieteellisen keskusmuseon lausunnolla ja muualla esittämällään tieteellisellä näytöllä. Allin päämuutto tapahtuu pääasiassa lokakuun aikana, mutta ennen sitä ja sen jälkeen paikallisia alleja on merialueella runsaasti. Syysmetsästyskausi on myös olennaisesti pidempi kuin kevätkausi, joten syksyllä on metsästykseseen sopivia päiviä runsaasti.

TODISTELU:

Kirjallinen todistelu:

Liite 1. Hario, M, Rintala, J. & Nordensvan, G. 2009: Allin aallonpohjat Itämerellä – taustalla öljyvahingot, sopulisyklit vai metsästys - Suomen riista 55:83-96. Allin

suojelustatus epätydyttävä.

Liite 2. Ellermaa, M., Pettay, T. & Könönen, J. 21010: Sügisränne Pöösaspeal 2009. aastal. Hirundo 23: 21-46 (2010). http://www.eoy.ee/hirundo/sisukorrad/2010_1/ Ellermaa_etal_23_1.pdf.

Allin suojelustatus epätydyttävä

Liite 3. Nilsson, L. 2009. Internationella sjöfågel – och gåsinventeringarna i Sverige. Årsrapport för 2008/2009. Department of Ecology, Lund University.

Liite 4. Metsästys 2009. Suomen virallinen tilasto. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos. http://www.rktl.fi/www/uploads/pdf/uudet%20julkaisut/tilastoja_6_10_www_metsastys.pdf. Syysmetsästys on muu tyydyttävä ratkaisu kevätmetsästykselle.

Liite 5. EY-tuomioistuimen tuomio asiassa C-344/03.

Liite 6. Suomen riistakeskuksen päätös 28.4.2011, nro 201100137. Alli esiintyy Hangon ja Raaseporin alueella syksyllä ja syysmetsästys on muu tyydyttävä ratkaisu kevätmetsästykselle.

Liite 7. Suomen riistakeskuksen luvat 29.4.2011, 201100136 ja 201100036. Ristiriitaiset tiedot allin syysesiintymisestä.

Liite 8. Uudenmaan linnusto s 216-217 ja 475. Allin muutto ja syysesiintyminen

Liite 9. Ote KHO päätöksestä 30.3.2007, taltio 874

Liite 10. Ey-tuomioistuimen tuomio C-182/02.

Liite 11. Tuloste www.retkikartta.fi palvelusta, 2 sivua. Yleinen vesialue ja lupa-alueen karkea sijoittuminen.

Liite 12 Kartta (lupahakemuksista) mm. ampuma-alueista ja yleisen vesialueen rajasta.

Liite 13. Kartta ”Hästö Busö” luvasta 201100137.

Liite 14. Ote Wetlands International julkaisusta Waterbird population estimates (fourth edition) sivut 101 ja 229. Lähdeaineiston vanhentuminen.

Liite 15. Luonnontieteellisen keskusmuseon lausunto 18.3.2011. Allin esiintyminen, muuton ajoittuminen.

Liite 16. Allin keskimääräinen vuorokautinen esiintyminen Rönnskärin lintuasemaalla vuosina 1996-2010. Allin esiintyminen ja muuton ajoittuminen.

Liite 17. Tringa-lehti 4/2010-1/2011. Allin esiintyminen ja määrät.

Liite 18. Jussarön sääseman keskimääräisiä säähavaintoja vuosina 2000-2010. Syyskaudella hyvä ja kohtuullinen mahdollisuus metsästä.

Liite 19. Dosentti Mikael Kilven asiantuntijalausunto 31.8.2011 M.Johanssonin selvityksestä. Johanssonin selvityksellä ei ole käytettävyyttä poikkeuslupien myöntämiseksi.

Liite 20. Tiira-järjestelmän havaintoja Segelskärin alueelta. Allin esiintyminen lupa-alueella

Liite 21. Hangon lintuaseman julkaisuluettelo. Lintuaseman havaintojen luotettavuus.

Liite 22. SOWBAS projektin julkaisu Waterbird Populations and Pressures in the Baltic Sea 2011. Julkaisu on ladattavissa: <http://www.norden.org/en/publications/>

[publikationer/2011-550/at_download/publicationfile](#)

Erityisesti julkaisun sivut 62-64 (liitteenä)

Teemana allikannan koko , kannanmuutos, esiintyminen, fenologia Itämerellä. Allikanta vähentynyt 65,3 % 1992-2007 välisenä aikana.

Liite 23. Tringa-lehti 4/2011 s. 311-317 Alli-Uudenmaan ulkosaariston runsain vesilintu syksyllä 2011. Allin esiintyminen ja määrät, metsästystavat.

Liite 24. Tiedoksiantokirjekuori.

Henkilötodistelu:

Mikael Kilpi, Aronia, Raseborgsvägen 9, 10600 Ekenäs. Allin esiintyminen, kannankehitys, M.Johanssonin selvityksen asiantuntija arviointi

Aleksi Lehikoinen. Luonnontieteellinen keskusmuseo, PL 17, 00014 Helsingin yliopisto. Allin esiintyminen, kannankehitys

Martti Hario, RKTL, PL 2, 00791 Helsinki. Allin esiintyminen, kannankehitys

Juha Tiainen, RKTL, PL 2, 00791 Helsinki. Allin esiintyminen

Helsingissä 18. päivänä maaliskuuta 2011

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa ry.

Seppo Vuolanto, pj.